

Redacția
și
Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

R O M A N E S C

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—

Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Tratatul național-tărănist

Coaliția și-a format deja lista ministerială. — Reprezentanța parlamentară. — Ce urmăresc liberalii?

Tratatul național-tărănist, după atâtea târăgării și întreruperi, în fine par a ajunge în stadiu decisiv. Cu chin cu vai s'au aplanat diferendele ivite pe chestia Stere, apoi întrucâtva cele ivite în chestia listei ministeriale și a președintelui de consiliu, rămânând chestia ministerului de interne și a reprezentanței în parlament. În privința repartizării portofoliilor ministeriale întrucâtva numai pe tema ministerului de interne au mai rămas nerezolvate diferendele, acest departament pretinzându-l atât țărăniștii, cât și naționaliștii.

În privința reprezentanței parlamentare țărăniștii pretind egalitate. Chestia a rămas să se rezolve, deoarece naționaliștii sunt siguri, că șanse de reușită în privința guvernării numai atunci vor avea, când vor deținea și ministerul de interne și majoritatea reprezentanței parlamentare.

Liberalii de altfel speră, că naționaliștii în fine vor rămânea convinși pentru a accepta egalitatea în privința reprezentanței parlamentare și astfel național-tărăniștii ar avea un guvern mixt cu un și mai mixt parlament și și în cazul acesta o guvernare național-tărănistă ar fi de foarte scurtă durată, întâmpinând dificultăți. Un astfel de guvern, întrucât va respecta și legislația liberală, le-ar conveni liberalilor.

Discuția reformei electorale

Hotărârea s'a amânat din cauza divergențelor de păreri.

Consiliul de miniștri luând chestia reformei electorale în discuție, a avut de înregistrat o discuție destul de agitată întrucât părerile sunt destul de împărțite în sânul guvernului asupra acestei chestiuni.

Unii miniștri sunt pentru sistemul majorității absolute, alții pentru reprezentarea minorității. Cei cari pledează pentru sistemul din urmă se gândesc la situația partidului liberal în vremurile de opoziție.

Unii membri ai guvernului sunt pentru lista pe județ, alții pentru lista pe circumscripții, așa cum e acum în Ardeal. Unii sunt pentru înlăturarea semnelor de pe liste, urmând ca fiecare partid să aibă o culoare. Măsura aceasta a fost înscrisă în proiect, în special în contra partidului țărănesc al cărui semn — secera — produce destulă dezolare liberalilor. Alți membri ai guvernului au ripostat că și semnul — crucea — partidului liberal e popularizat așa încât înlăturarea semnelor ar pricinui neajunsuri și partidului liberal.

De asemenea a provocat o vie discuție propunerea făcută de unii mem-

brii ai guvernului ca orașe mari ca: București, Iași, Chișinău, Cernăuți etc. să nu mai fie înglobate în județele respective, ci să-și aleagă deputații lor aparte.

Deși discuția a fost destul de lungă

și de vie, și deși nu e prima ședință care se ocupă cu această chestiune, nu s'a luat nici acum vre-o hotărâre.

Reforma electorală va mai forma obiectul discuțiilor și a altor ședințe ale consiliilor de miniștri.

Procesul Anca - Györi și consoții s'a sfârșit

Procesul dlui director al ziarului nostru cu gazetarii unguri și evrei: Györi, Lehner, Márton, etc., care se târăgănează de câțiva ani, Vineri în 27 Nov. a avut ultima desbatere la Curtea de Casație în București.

Precum era de prevăzut — căci e de prisos să mai facem detalii asupra persoanei dlui Györi și consoții, pe cari toată lumea îi știe că cine sunt — dl Anca, apărât de dl dr. Simion Nemeș, a câștigat procesul.

Cauza o cunosc toți aceia

cari la timpul său au avut ocazia să cetească coloane întregi în ziarele românești și minoritare din Cluj. Destul că au reușit să prindă în cursa lor vicleană și pe dl Anca, dar ajungând cauza la forurile chemate să judece dreptatea, inimile noastre se umplu de bucurie, văzând, că aici într'adevăr se judecă numai cu dreptate și că aici nu mai pot avea rost ticlurile numiților domni.

Sosindu-ne știrea la încheierea ziarului, ne rezervăm dreptul de a reveni asupra chestiei în numărul viitor, mai detaliat.

„Numai prin alegeri plecăm“

Retragerea liberalilor și chestia alegerilor comunale.

Liberalii nu sunt încă siguri, dacă vor suferi sau nu înfrângeri în viitoarele alegeri. Din acest motiv caută să-și pregătească situația și pentru cazul, că ar fi nevoiți să se retragă și să stea mai mult timp în opoziție, după cum am mai anunțat.

Liberalii sunt dispuși chiar să prezideze o nouă campanie electorală, evident, cu un guvern de tranziție, care în realitate ar fi alcătuit din liberali. În astfel de alegeri, dacă n'ar reuși să-și asigure majoritatea, ar reuși să asigure țării un guvern de coaliție cu un parlament foarte mixt. Cu un astfel de parlament evident, nici un guvern n'ar putea să guverneze și prin urmare ar fi nevoit să se retragă în scurt timp, compromițându-se. Aceasta este intenția liberalilor, pentru a-și putea asigura și pe mai departe puterea.

Di Brătianu Vintilă de altfel a declarat, că guvernul actual nu are deocamdată intenția să cedeze puterea, decât prin alegeri. Se poate, că liberalii prin aceste metode caută să asigure viitorului guvern un parlament variat, care să nu poată guverna mult timp. Di Brătianu prin aceste afirmații, probabil înțelege un guvern naționalist respective național-tărănist, pe care l-ar admite, evident, exclusiv pentru o scurtă durată, dacă vă fi aplicat să recunoască legislația liberală. Di Brătianu prin această metodă mai caută și să documenteze, că singurii liberalii sunt capabili pentru guvernare și prin aceasta să reușescă ulterior să-și atragă în mrejele lor pe naționaliști, printr'o eventuală apropiere, în care liberalii speră mereu.

Detronizarea regentului Horthy

Horthy vrea să se proclame rege. — Acțiunea rasiștilor legitimiștilor. Apponyi pentru Otto. — Rolul dlui A. C. Cuza.

Evenimentele în Ungaria continuă să se desvolte în propagandă curioasă care-i caracterizează pe unguri, în chestia formei de stat.

Horthy, rege al Ungariei.

Zilele acestea s'a lansat știrea, că Horthy intenționează să se proclame rege al Ungariei. La știrea aceasta presa micii antante a început o acțiune, din care reieșea, că într'un astfel de caz, se va cere detronizarea regentului Horthy, pe motivul tratatului dela Trianon, în care Ungaria figurează ca republică și prin urmare nu are drept să-și țină regent.

Ecourile știrea eventualei proclamări de rege a regentului Horthy, încă nici nu s'au înăbușit și deja o

nouă versiune a început să circule prin ziare. În sensul acestei versiuni rasiștii caută să-l întroneze în Ungaria pe exprincipelul Albrecht, contrar intențiilor legitimiștilor, cari îl doresc pe tronul Ungariei, în baza succesiunii, pe exprințul Otto, fiul exîmpăratului Carol.

Dintre toate aceste combinațiuni cea a exprincipelului Albrecht se vede mai bazată înaintea ungarilor, deoarece pe Albrecht îl sprijinesc și Mussolini și șeful legitimiștilor germani. Di A. C. Cuza de asemenea se pare amestecat în chestie, susținând, după întrevăderea cu rasiștii, că chestiile formei de stat ale Ungariei și prin urmare și cea a alegerii regelui, sunt chestiile interne ale Ungariei. Pe dl Cuza, după

cum se constată, nu-l impoartă nici reînvierea Ungariei milenare, dacă dsa cade de acord cu cineva pe tema anti-semită, care dealtfel niciodată nu poate fi atât de periculoasă, ca răsvrătirea românilor pe o temă subredă și ca împărțirea eventuală a României, de dragul „pericolului evreesc“ închipuit, deoarece acest pericol este soluționabil și fără „pacturi“.

Vânătoarele de oameni

Ordinul prefectului din Durostor. — Procesul locotenentului Morariu, evidențiază un Nero setos de sânge al Basarabiei. — O ilustrație despre situația basarabeand.

În urma persecuțiilor, din Bulgaria se năpustesc foarte mulți emigranți în România, ascunzându-se prin păduri și formându-și bande pentru a-se aproviziona cu alimente în exilul silnic.

Prefectul de Durostor din Cadri-later în urma numeroaselor jafuri, a luat dispoziții severe, acordând câte 10.000 lei de cap de bulgari de aceștia nenorociți, fiecărui cetățean. Dispoziția aceasta a provocat enorme nemulțumiri, încât în urma lor se pot provoca exagerări în dauna intereselor țării și umanității, omorându-se oameni chiar și inocenți.

În Basarabia de asemenea s'au ivit astfel de brutalități. Acuma se desbate în București procesul locotenentului Morariu, care în sectorul său de la Nistru sub pretextul propagandei bolșevice, a împușcat mai mulți cetățeni și emigranți, pe cari îi bănuia că ar fi spioni sovietici. Astfel a împușcat chiar și existențe, cari nici nu aveau nimic comun cu bolșevismul, deși, orice chestie, conform legii, trebuia prezentată consiliilor de război pentru a decide în chestie.

Soldații, cari au fost subalternii locotenentului Morariu, de asemenea au împușcat foarte mulți oameni în Basarabia însă la consiliul de război din București, unde au fost traduși cu locotenentul Morariu, au declarat, că ei au îndeplinit ordinele superiorului lor.

Ambele chestii au produs foarte mare consternație, avându-se în vedere, că în ambele cazuri este vorba de o vânătoare de oameni, care lumea civilizată nu o poate accepta nici chiar atunci, când aceste vânătoare s'ar fi făcut în interes local, toate aceste amintindu-ne orgiile erudului Nero, deoarece se pot soluționa prin consiliile de război.

Taxele telegrafo-postale vor fi sporite

D. ministru de finanțe a cerut direcției generale a poștelor, ca pe lângă noile venturi propuse pe anul bugetar 1926, să se mai realizeze o nouă sumă de 500 milioane lei.

În acest scop, s'a decis să se sporească tariful telegrafo-postal.

La direcția poștelor se studiază această sporire care va intra în vigoare la 1 Ianuarie 1926.

Noile taxe telegrafo-postale vor fi de 25 ori, cele din 1916. La imprimare, ziare și reviste, taxele nu vor fi așa urcate.

Insurătoare de prefect

— Cazul dlui Crișan din Dej. —

Intr'un număr recent al ziarului, am comentat unele chestii în legătură cu căsătoria dlui prefect Crișan din Dej, însă numai în rezumat, după ziarul „Patria”. La rezumatul publicat de noi după ziarul „Patria”, a apărut în gazeta „Someșul” a lui Iacob Goldstein din Dej, un fel de primarticol adresat „Dlui Anca din Cluj” și semnat „Funcționarii”. În acest articol, reproducându-ne rezumatul, sub pseudonimul „Funcționarii”, după cât știm, d. Crișan, prefectul județului Someș, ne roagă „să nu mai reproducem știri

„cu atâta îndrăzneală” și chiar în mod afirmativ.”

Noi, ca să încheiem chestia, declarăm, că nu am voit și nici nu voim să-l compromitem pe d. Crișan, ci am înregistrat fapte, pe cari înainte de comentare ni-lea confirmat și autorități din Dej și numai în urma acestor confirmări am comentat cazul. Singurul Stefi Boroș, cumnatul nou al dlui Prefect, ne-a spus, că nu crede să fie adevărate chestiile.

Prin urmare ne-am înțeles!

„Redacția”

Coroana lui Ștefan-Vodă

Pe pământul sfințit de domnul Ștefan-cel-mare la fondarea mănăstirii românești la Vad, a crescut astă-vară o coroană în grădina românului Adam Chiș. Coroana aceasta e rodul sămânței de Iovleac, dar e coroană adevărată, în mărime și ornamentică, cece numai natura poate produce. În natură nu există deci stare de imposibilitate, ci probabilitatea e infinit de mică. Cazul acestei coroane dovedește legea de sus.

Coroana-Dovleac dela Vad e expusă în vitrina librăriei Anca în Cluj. Atragem atenția tuturor să privească acest semn dumnezeesc.

Publicațiune

Toate obiectele depuse ca amanet cu scadență până la 13 Noembrie 1925 și nerecumpărate în termenul legal, se vor vinde prin licitație publică forțată ce se va ține la 14 Decembrie 1925 ora 9 dimineața în localul Cassei de amanet, Cluj, Calea Victoriei 16.

Ionel N. Ilescu

Casă de Amanet și de Schimb Cluj.

Convocare

Banca Ardeleană și Casa de Economii Societate Anonimă Cluj are onoare a invita acționarii săi la

Adunarea generală extraordinară

care se va ține la 6 Decembrie 1925 ora 12 în clădirea institutului, Cluj, Piața Unirii 32.

Cluj, 17 Noembrie 1925.

Consiliul de Administrație.

Ordinea de zi a adunării generale extraordinare:

1. Modificarea statutelor în întregime.
2. Alegeri în Consiliul de administrație.
3. Alegeri în Comisiunea de supraveghiere.
4. Autorizarea Consiliului de administrație de a spori capitalul social cu 16 milioane, fixând consiliul epocile și modalitatea sporirii.

Acei acționari, cari doresc a participa la aceasta adunare generală extraordinară, vor binevoi a depune acțiunile la casieria principală a societății în Cluj, împreună cu cupoanele ne-scadente contra adevărită, cel mai târziu până la 2 Decembrie 1925 ora 12 din zi, conform paragrafului 19 din statute.

Programul Teatrului Național:

Dum. 29 XII. 1925 (mat.) Dispărut
Marți 2 XII. 1925 (seara) Festival Național
Joi 4 „ „ Un Erou

Programul Operei Române:

Dum. 29 „ „ Faust (ca oaspe Dna L. Lipkowska)
Luni 30 „ „ Relache
Mercuri 2 XII. 1925 „Le Jongleur de Notre Dame” (Premieră)

Informațiuni

— Editura Anca Cluj *primește spre editare piese teatrale populare (drame, comedii, monoloage, dialoge etc.) potrivite pentru diletanți și școlari. Se plătește 300 lei de coală (16 pag. à 24x16 cm.) Manuscrisele se trimit recomandat la adresa de sus. Să nu cuprindă mai mult de 1—2 coale.*

— Partidul maghiar dirijat dela Budapesta. Unele versiuni anunță, că fostul ministru ungar de externe, baronul Banffy, se va stabili în Ardeal pentru a conduce personal directivele partidului maghiar din Ardeal, asigurându și totodată și majoritatea acțiunilor ziarului „Ellenzék”.

— Ungurii și alegerile comunale. Dl Ugron, reprezentant al partidului maghiar a făcut socialistului Flueraș o declarație, în sensul căreia partidul maghiar va lua parte în alegerile comunale alături de orice guvern, care va prezida aceste alegeri.

— Dl Goga la Rege. Dl Goga a prezentat M. S. Regelui moțiunea votată de congresul averescan, în sensul căreia averescanii pretind să fie însărcinați cu formarea noului guvern. Din sursă sigură se anunță însă, că dl Averescu nu este încântat de rezultatul audienței dlui Goga.

— Dl I. C. Brătianu pare în fine a fi edificat asupra șanselor liberale în alegerile comunale și județene, deoarece, alarmat de disensiunile din sânul organizațiilor liberale și de curentul anti-liberal, care dominează în opinia publică, a declarat, că va tempera pe dl Vintilă Brătianu și nizește să restabilească liniștea și armonia între aderenții dsale.

— Grațieri militare. Cu ocazia sărbătorilor Crăciunului, se vor acorda grațieri, militarilor condamnați pentru fapte din timpul războiului. Nu s'a luat încă nici o decizie, cu privire la grațierea condamnaților pentru delict, sau crime politice.

— Doliu regal. În urma încetării din viață a reginei-mame Alexandra a Angliei, Curtea MM. LL. Regelui și Reginei a luat doliu pe timp de patru săptămâni cu începere dela 21 Noembrie.

— Constituirea Uniunii Camerelor de Industrie și Comerț. În 11 Decembrie a. c. va avea loc în Camera de Industrie și Comerț, adunarea de constituire a Uniunii camerelor de industrie și comerț, pentru care s'a delegat din partea Băncii Naționale dl Bungețianu, iar din partea băncilor dl I. Săvescu, director la Banca Românească.

* Imprimare Advocatale la librăria Anca.

— Inaugurarea ateneului din Turda. Duminecă a avut loc inaugurarea Ateneului din Turda, la care a participat și dl N. Iorga, care cu această ocazie a vizitat și pe dl Dr. Valer Moldovan, șeful partidului național din Turda, fiind bolnav.

De vânzare
Imobilul aflător în Cluj Piața Mihai Viteazul 32
jumătate sau în întregime
Aranjament de prăvălie
Butoaie, Buți (50 bucăți à 500—700 litre). Mașini pentru fabricat brânză (3 bucăți) și un Motor 5 H. P. Mașini pentru fabricat unt (2 bucăți).
Informațiuni la biroul
RUDOLF MOSSE
Cluj, Strada Regina Maria 37.

Grăbiți la Restaurantul

Esperanto

Abonament lunar 990.

Cupoane de mâncare.

In atenția femeilor!

În editura Al. Anca din Cluj a apărut în a doua ediție „Albumul de modele pentru cusături românești” de dna Maior Chodora, profesoară. Broșura este foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești și apreciată din partea M. S. Regina Maria și A. S. R. Prințesa Ileana.

Această broșură costă 85 Lei plus 5 lei porto.

La Librăria Alex. Anca se primesc abonamente pentru Revista

„TEATRU”

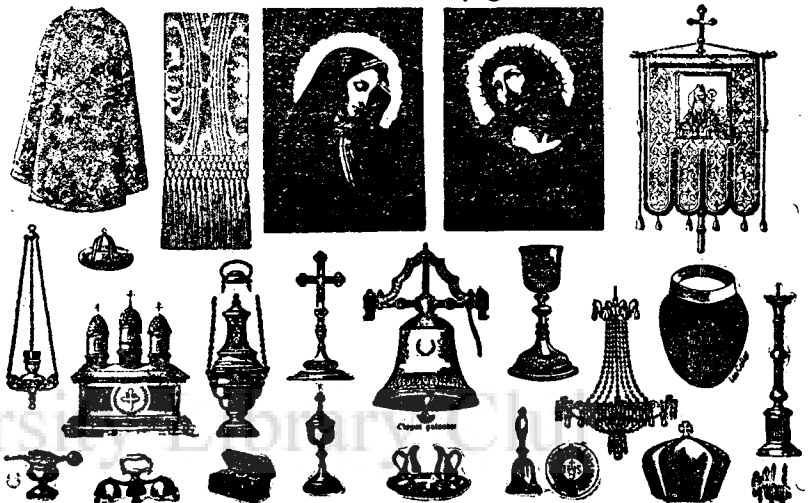
pe un stagiu 200 Lei. Apare bilunar.

* Imprimare pentru Secretari la librăria Anca.

Tot felul de cărți și tipărituri se pregătesc prompt și solid la Instit. Grafic Alex. Anca Cluj.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal Alexandru Anca, Cluj

Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericești. Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Nou! O nouă Carte de Rugăciuni. Nou!

Cu onoare Vă anunțăm, că a apărut în ediția mea, și se află de vânzare cea mai nouă și împrejurărilor actuale cea mai potrivită carte de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată:

„CĂRAREA FERICIRII”

întocmită din cărțile rituale a Bisericii din orient și alte cărți de pietate de George Mânzat preot în Dej, cu aprobarea Preasfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu episcop și a Ven. Ordinariat de Gherla sub Nr. 581—1925.

Aceasta carte de conținut bogat e întocmită astfel, încât să poată servi spre îndestularea lipselor sufletești a credincioșilor de toată categoria.

E cea mai potrivită carte pentru elevii din școlile medii, normale, primare, școlile de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni.

Intellectualii noștri iubitori de biserică, vor afla în urmă într'ansa, cartea cea mai acomodată pentru trebuințele lor sufletești, iar damele pe lângă tot aceea ce nobilitează și înfrumțează sufletul unei femei, — vor putea avea cartea cea mai elegant executată dintre cărțile de rugăciuni românești apărute până acum.

Conține capitolele următoare:

Despre rugăciuni. (Învățăături).
Rugăciuni de dimineață.
Rugăciuni la Măneacă.
Despre S. Liturghie. (Învățăături).
Rugăciuni la s. Liturghie.
Urmarea s. Liturghiei.
Rugăciuni la Însărat (vecerne).
Rugăciuni de seară.
Despre Taina Pocăinții. (Învățăături).
Rugăciuni înainte și după Mărturisire. Cei șapte ps. penitențiali.
Despre s. Taină a Cuminecăturii.
Învățăături despre s. Taină a Cuminecăturii.
Meditație despre s. Cuminecătură. | Rugăciuni înainte și după s. Cuminecătură.
Rugăciuni ocazionale.
Cinstitul Paraclis a Pr. V. Maria.
Canon de mângâiere către Domnul Nostru Isus Hristos.
Troparele și condacele Învierii.
Troparele și condacele sărbătorilor.
Picesne.
Troparele morților.
Colinzi și cântece de stea.
Viersuri la morți. (Viersul lui Lazar... Cu lacrimi și fiori.
Cântare de smerenie către Domnul Nostru Isus Hristos. |
|--|---|

Se pregătesc în următoarele ediții (legături):

Legată în hârtie tare carton buc. Lei 85.—

Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata „ 140.—

Legată în Piele Lux tipărită pe hârtie velină aurită pt. dame 280 și 350

În interesul propriu rog să faceți comanda de pe acum deoarece s'a pregătit în număr limitat.

La comenzi până la 10 exempl.

primiți 5% rabat reducere.

Cu stimă
Alexandru Anca
librar — Cluj.

Preț Curent pentru Ornamente bisericești:

Odăjdii (Vesminte preoțești) constă-tătoare din:

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecefe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mătase în calitate deosebite cu prețuri de 8000—25000 Lei.

Prapori:

În diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu

două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză [chipul după dorință] are 3—4 tăieturi cu posomant auriu sau argintiu prețul unui prapor dela 3000—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 200 Lei anticipativ.

La restituirea mustrelor să predau banii